ПРЯМУЄМО РАЗОМ
ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу: квітень 2020 року

Випуск № 55, травень 2020

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу та МФ "Відродження" в рамках проекту "Підтримка громадської ініціативи "За чесну та прозору митницю". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

До 1 липня 2020 року заборонено експорт гречки 4

Запроваджено спеціальне мито на вугілля походженням з РФ 4

Уряд дозволив реекспорт певних товарів без ліцензій 5

Уряд затвердив схеми посадових окладів працівників Держмитслужби 6

Проєкти нормативно-правових актів..... 7

Пропонується заборонити імпорт картоплі та електроенергії з Росії 7

Народні депутати пропонують тимчасово зменшити акцизний збір на імпортовані автомобілі 7

Пропонується зменшити імпортне мито на окремі товари 8

Новини..... 9

Верховна Рада створила тимчасову слідчу комісію щодо можливих корупційних дій посадових осіб Державних податкової та митної служб 9

До 1 липня 2020 року заборонено експорт гречки

Постанова Кабінету Міністрів України № 260 від 2 квітня 2020 року «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1109»

Уряд фактично заборонив експорт (вивезення) гречки до 1 липня 2020 року. Заборона стосується гречки та зерна гречки лущеного згідно з УКТ ЗЕД[1] 1008 10 00 00 та 1104 29 17 00 і запроваджена шляхом встановлення нульового обсягу експортної квоти для зазначених товарів. Це робить їх експорт неможливим. Відповідні зміни внесені до переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню та квотуванню на 2020 рік.

Зазначена заборона є тимчасовою і ухвалена з метою забезпечення продовольчої безпеки України під час дії в нашій країні карантину через поширення вірусу COVID 19. Крім цього, заборона на експорт гречки запроваджена на фоні обмежувальних заходів, застосованих Росією, Білоруссю та Казахстаном на експорт цієї продукції.

Для прикладу, у 2019 році за кодом 1008 УКТ ЗЕД (гречка, просо та інші зернові культури) Україна експортувала 55 196 тонн на суму 16,3 млн. дол. США. А тільки за 3 місяці 2020 року цієї ж продукції було експортовано 18 757 тонн на суму 5,7 млн. дол. США[2].

Цим же рішенням уряд запровадив ліцензування експорту цієї продукції, що може стати додатковим обмеженням при експорті у випадку скасування заборони на її вивезення.

Джерело: https://bit.ly/3fkZMiK

Запроваджено спеціальне мито на вугілля походженням з РФ

Постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 18 березня 2020 року «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 624»

Постанова Кабінету Міністрів України№ 301 від 25 квітня 2020 року «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 624»

18 березня 2020 року уряд вніс зміни до власної постанови і доповнив перелік товарів, що походять із Російської Федерації, на які розповсюджується дія спеціального мита. Зокрема, перелік доповнено вугіллям за кодом 2701 УКТ ЗЕД. На імпорт вугілля встановлено спеціальне мито в розмірі 65% від митної вартості товару, яке підлягає сплаті, незалежно від інших видів мит.

Ці зміни мали бути запроваджені з 15 квітня 2020 року. Водночас, постанова була опублікована лише 8 квітня 2020 року. А вже 15 квітня цього ж року уряд вніс корективи, які змінили дату запровадження спецмита на російське вугілля з 1 травня 2020 року. Крім цього, було змінено типи вугілля, які не підпадають під дію зазначених обмежень.

[1]УКТ ЗЕД- Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності

[2]За даними Державної митної служби України http://www.customs.gov.ua/?p=343

Отже, спецмито не розповсюджується, незалежно від мети ввезення, на вугілля марки «Антрацит» за кодом 2701 11 00 00 УКТЗЕД. Крім цього, не розповсюджується на бітумінозне вугілля, коксівне та інше вугілля за кодами 2701 12 10 00, 2701 12 90 00, 2701 19 00 00 УКТЗЕД для використання в металургійній та коксохімічній промисловості, а також на бітумінозне, коксівне та інше вугілля з виходом летких речовин у перерахунку на суху безмінеральну основу до 35% включно, за кодами 2701 12 10 00, 2701 12 90 00, 2701 19 00 00 УКТ ЗЕД для використання у виробництві електричної та теплової енергії, що ввозяться на митну територію України в митному режимі імпорту.

Зазначається, що документами, які засвідчують мету використання перелічених товарів, є зовнішньоекономічні договори та/або договори постачання на території України, стороною яких є підприємства металургійної та коксохімічної промисловості або виробники електричної та теплової енергії, що підтверджується відповідним кодом виду економічної діяльності підприємства, а в разі, якщо така діяльність ліцензується згідно із законодавством, - відповідною ліцензією.

У разі нецільового використання зазначених товарів спеціальне мито підлягає донарахуванню відповідно до законодавства.

Спеціальне мито запроваджено на імпорт російського вугілля, яке не є критично важливим для економіки України. Водночас, запропоновані винятки зі сплати спецмита стосуються окремих категорій вугілля, поставки яких є критично важливими для вироблення електричної та теплової енергії і одночасно стосуються певних власників зазначених підприємств.

Джерела: https://bit.ly/2YfS2IR
https://bit.ly/2WuXB3A

Уряд дозволив реекспорт певних товарів без ліцензій

Постанова Кабінету Міністрів України № 268 від 8 квітня 2020 року «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1109

Уряд черговий раз вніс зміни до власної постанови № 1109 від 24 грудня 2019 року “Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2020 рік”. Зокрема, доповнено додаток 1 зазначеної постанови, який визначає перелік товарів, експорт яких підлягає ліцензуванню у 2020 році.

Внесені зміни дозволяють здійснювати без ліцензії вивезення за межі митної території України в митному режимі реекспорту відповідно до вимог Митного кодексу України товарів, у тому числі продуктів переробки, виготовлених у митному режимі переробки товарів на митній території України, на підставі зовнішньоекономічних договорів, які не передбачають переходу права власності від українських підприємств іноземним суб’єктам господарської діяльності.

Фактично ця норма стосується схем із використанням давальницької сировини і покликана не ускладнювати здійснення таких поставок. У першу чергу, це стосується масок, халатів та рукавичок, щодо яких діє заборона на експорт, але які могли бути виготовлені на замовлення іноземних кампаній із використанням давальницької сировини.

Джерело: https://bit.ly/2W8nGFv

Уряд затвердив схеми посадових окладів працівників Держмитслужби

Постанова Кабінету Міністрів України № 310 від 24 квітня 2020 року «Питання оплати праці посадових осіб та працівників Державної митної служби»

Кабінет Міністрів України відповідною постановою затвердив схему окладів посадових осіб митних органів і посадових осіб та працівників спеціалізованого підрозділу митних органів, які безпосередньо здійснюють розробку програмного забезпечення для митних органів, у 2020 році, а також порядок встановлення, призупинення, зменшення чи скасування надбавок та встановлення премій зазначеним посадовим особам.

Встановлено, що постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з 13 лютого 2020 року.

Джерело: https://bit.ly/3fpuuYm

Пропонується заборонити імпорт картоплі та електроенергії з Росії

Проєкт Закону України реєстр. номер 3262-2 від 10 квітня 2020 року «Про внесення змін до деяких законів України (щодо імпорту електричної енергії та інших товарів із держави-агресора)

Ініціатор: народні депутати України

Дата оприлюднення: 10 квітня 2020 року

Законопроєктом пропонується внести зміни до статті 67 Закону України «Про ринок електричної енергії», якими заборонити продаж та постачання електроенергії, імпортованої з РФ.

Крім цього, пропонується доповнити статтю 29 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» щодо заборони здійснення зовнішньоекономічної діяльності стосовно держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом. Для реалізації цієї пропозиції пропонується доповнити ці норми і заборонити з РФ імпорт картоплі (код 0701 УКТ ЗЕД) і вугілля, у т. ч. марки «Антрацит» (код 2701 УКТ ЗЕД).

Здається незрозумілим, чому пропонується заборонити з РФ імпорт тільки картоплі або саме картоплі? Крім цього, у контексті заходів України у відповідь на дії РФ 30 грудня 2015 року було прийнято постанову Уряду № 1147 «Про заборону ввезення на митну територію України товарів, що походять з Російської Федерації». З огляду на це, було б логічно вносити зміни саме до цього нормативного документа.

Варто зазначити, запропонований проєкт є альтернативним до законопроєкту № 3262 від 24 березня 2020 року, яким запропоновано заборонити здійснення комерційного перетоку електричної енергії з держав, що не є членами (сторонами) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства, і дозволити такий перетік тільки в період переходу Об'єднаної енергетичної системи України на паралельну роботу з об'єднанням енергосистем держав-членів Європейського Союзу.

Джерело: https://bit.ly/2Szy2xm

Народні депутати пропонують тимчасово зменшити акцизний збір на імпортовані автомобілі

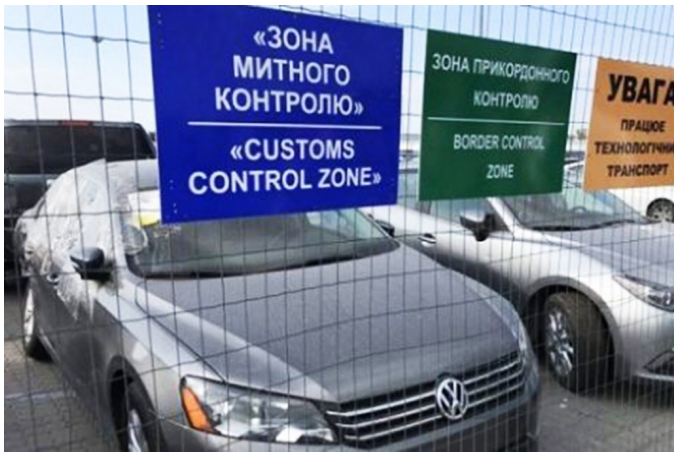
Проєкт Закону України реєстр. номер 3389 від 24 квітня 2020 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення умов ввезення на митну територію України транспортних засобів»

Ініціатор: народні депутати України

Дата оприлюднення: 24 квітня 2020 року

Законопроєкт пропонує тимчасово зменшити податкове навантаження на громадян при ввезенні ними в Україну старих автомобілів . Зокрема, пропонується:

- протягом 180 календарних днів не враховувати віковий коефіцієнт при розрахунку акцизного збору на транспортний засіб, що імпортується в Україну;

- призупинити дію норми, що передбачає застосування коефіцієнтів до ставок акцизного податку для вантажних транспортних засобів.

Також пропонується застосувати ці норми на транспортні засоби, що ввезені на митну територію України, до дня набрання чинності цим законопроєктом.

Також тимчасово, на 180 днів, пропонується призупинити дію статей 2, 2-1 та 3 Закону України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів» щодо відповідності імпортованих в Україну автомобілів вимогам екологічних норм.

Зважаючи на те, хто є автором законопроєкту та на його зміст, напевно, не варто розраховувати на його підтримку іншими депутатами та швидке ухвалення парламентом.

Джерело: https://bit.ly/2zb38o9

Пропонується зменшити імпортне мито на окремі товари

Проєкт Закону України реєстр. номер 3310 від 7 квітня 2020 року «Про внесення змін до Митного тарифу України щодо тимчасового застосування ставок ввізного мита на окремі види зернових культур»

З огляду на дію карантину та економічну ситуацію в Україні, автори законопроєкту пропонують тимчасово, до 30 червня 2020 року, **запровадити нульову ставку ввізного** (імпортного) мита при ввезенні в Україну жита, вівса, рису, гречки та проса.

На думку авторів, ці зміни мають сприяти збільшенню імпорту зазначених видів продукції, забезпеченню достатніх обсягів пропозиції на внутрішньому ринку України і, як результат, - запобіганню суттєвим ціновим коливанням на цю продукцію в Україні.

Відповідно до Закону України «Про митний тариф України» ставка ввізного мита на зазначену продукцію складає 20%, крім вівса, ввізне мито на який становить лише 5%.

Врахуючи ситуацію на ринку зернових, а також обмеження Україною експорту лише гречки з цього переліку, запропоновані заходи є не зовсім логічними та передчасними.

Джерело: https://bit.ly/2KZTyHd

Верховна Рада створила тимчасову слідчу комісію щодо можливих корупційних дій посадових осіб Державних податкової та митної служб

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України

Верховна Рада України створила тимчасову слідчу комісію з питань розслідування оприлюдненої в засобах масової інформації фактів щодо можливих корупційних дій посадових осіб Державної Податкової та Митної служб, які могли призвести до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України. Відповідна інформація була поширена колишнім міністром фінансів України Ігорем Уманським, а потім була розповсюджена ЗМІ. Визначений термін роботи комісії – 6 місяців.

Колишній голова Податкової служби Сергій Верланов після свого звільнення вже заявив, що робота парламентської слідчої комісії стане добрим майданчиком для з'ясування істини щодо оприлюдненої інформації і висловив готовність взяти активну участь у її роботі.

Джерело: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/568-20

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проєкту **“Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу та Міжнародного фонду “Відродження” та є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.